

JONGERENOPERA *DRIFT* (MUZIEKTHEATER TRANSPARANT) TIJDENS DE ZOMER VAN ANTWERPEN

Monteverdi op Petroleum Zuid

Tijdens de voorbije *Zomer van Antwerpen* ging de jongerenopera *Drift* (Muziektheater Transparant) in première. Prachtige barokmuziek, uitstekend gemusiceerd, gezongen en op scène gezet door een 40-tal jongeren en jongvolwassenen vanaf 16 jaar. Ontroering en staande ovatie, elke avond welverdiend opnieuw. Een kritisch artikel schrijven over een mooie jongerenvoorstelling is een hele evenwichtsoefening. Hoe je kritiek helder verwoorden zonder het jonge enthousiasme te temperen? Anderzijds is de productie volledig professioneel omkaderd en worden de artistieke ambities luidop verwoord. Met *Drift* zijn de makers dan ook niet aan hun proefstuk toe.

Tien zomers geleden (augustus 1994) presenteerden een 30-tal jongeren in het Provinciaal Cultureel Centrum Dommelhof (Neerpelt) het resultaat van een week intensief werken: een opvoering van Purcells opera *Dido and Aeneas*. De jeugdige zangers en muzikanten genoten zichtbaar van hun medewerking aan een productie met alles erop en eraan. Ze hadden hun partij op voorhand ingestudeerd, zodat ze zich de volledige week zouden kunnen concentreren op het muzikale samenspel en de realisatie van een voorstelling. De cursusweek met een voorstelling als eindresultaat was een initiatief van Wouter van Looy, coördinator van Mallemuze, een in Peer gehuisveste jeugdendienst voor muziek. Hij werkte een eenvoudige, maar functionele enscenering uit, die de jongeren voldoende vrijheid liet voor eigen invullingen, maar die tegelijk garanties bood voor een maximaal professioneel effect. Zijn broer Gerd van Looy, die enkele jaren la-

ter technisch leider, decor- en lichtontwerper bij Les Ballets C. de la B. zou worden, stond in voor decor en licht. De muzikale leiding was in handen van Dick van Gasteren, geholpen door enkele repetitoren, waaronder Jan van Outryve. Voor de meeste deelnemers was de operaweek een gedroomde vakantieinvulling, voor sommigen was het een welkome aanvulling op hun klassieke muziekopleiding: ervaring opdoen met een productieproces, samen musiceren met mensen met diverse achtergronden, leren bewegen op scène. Het proces was belangrijk, maar ook het resultaat mocht gezien worden.

De operaweek werd een vaste waarde in het zomercursusaanbod van Mallemuze. Al vanaf het tweede jaar werd de begeleidings- en productieploeg uitgebreid met een choreografe, Jo-An Lauwaert. Later zou daar ook nog een kostuumontwerper bijkomen. Vanaf 1999 vond Mallemuze in Muziektheater Transparant een partner om de jongerenopera's te coproduceren en de opvoeringskansen uit te breiden. Vanaf 2000 werd Musica in het kader van het kersverse muziekdecreet gesubsidieerd als educatieve organisatie; Mallemuze hield op te bestaan.

Wouter van Looy wou een meer artistieke weg volgen en vond onderdak bij Muziektheater Transparant, waar hij artistiek coördinator van de jongerenopera's en educatieve projecten werd. Sinds de jongerenopera's onder de vlag van Muziektheater Transparant varen, worden de artistieke ambities nog sterker in de verf gezet: coproducenten uit de kunstensector, speelkansen op grote podia, de seizoensbrochure die het geloof in het vernieuwingspotentieel van deze jongeren voor het muziek-

theater verwoordt, programma-bladjes met lovende citaten uit de perskritieken van vorige producties. Het is de jongerenopera's van harte gegund, maar binnen die context zijn enkele kritische noten toch wel op hun plaats.

De meest recente jongerenopera heet dus *Drift* en blaakt van artistieke ambities. Geen kant-en-klare opera uit het repertoire, maar een compilatie van muzikaal en literair materiaal uit de barok, hoofdzakelijk van Monteverdi. Diens *Lamento d'Arianna*, het enige overblijfsel van de opera *Arianna*, vormde samen met ander barokmateriaal en foto-reportages van Sebastião Salgado en Corinne Day het vertrekpunt om een verhaal op te bouwen over 'het vluchtelingenaspect' en 'jongeren op drift', zo vermeldt het programma-

draagt zeker bij tot de homogene klank van het orkest onder leiding van Jan van Outryve, die sinds 2000 de algemene muzikale leiding van de jongerenopera's op zich neemt. Centraal vooraan herinnert een stukje binnenmuur met burgerlijk behangpapier aan het ouderlijke huis, rechts is de scène volgebouwd met hokjes, die veel weg hebben van de kleine winkeltjes en eethuisjes die je in verre landen aantreft in de omgeving van busstations en andere drukke plaatsen. Ook de kostuums en bewegingen, in handen van nieuwkomers Machteld van de Perre en Nicoletta Branchini, zijn heel wat minder abstract dan we gewend waren van Joost van Wijmen en Jo-An Lauwaert, die de voorbije jaren samen met Sascha van Riel (decor) de dienst uitmaakten. De scènes die de leefwereld van de jongeren op-

Drift MUZIEKTHEATER TRANSPARANT foto Schelphout

blaadje. De grote loods waarin *Drift* in première ging, accentueerde echter niet alleen de *unheimlichkeit* van het op-de-vlucht-zijn, maar ook enkele ongelijkmatigheden tussen en in de zangstemmen. Voor het orkest bouwde Gerd van Looy – voor het eerst in lange tijd weer van de partij – links op de scène een soort schuilhok met twee open wanden in plastic golfplaten, helemaal in de lijn van het materiaal waarmee het loodsdak jaren geleden werd opgetrokken. Deze akoestische ingreep

roepen, ogen in het algemeen nogal *Alain Platel*: een dansend en roepend meisje op de platte daken van de hokken/huisjes, boksende jongens op de achtergrond terwijl op de voorgrond traag en zacht zingend eeuwige liefde beloofd wordt. De scènes die verwijzen naar de mythologische godenwereld zijn dan weer veel typischer *opera*. In hun traagheid en keuze voor één duidelijk beeld, zoals Amor die een reuzen Venus op een pallettenkar voorttrekt, contrasteren ze met de